

Deze tekst zien ontvangers in hun mail overzicht Je kunt de nieuwsbrief ook [online bekijken](#)



### **Van het bestuur**

#### **Nieuwjaarsreceptie**

**zaterdag 21 januari 2023, 14.30 uur, Yuverta Oegstgeest**

De besturen van IVN Leidse regio en de KNNV afdeling Leiden nodigen u uit voor een Nieuwjaarsbijeenkomst op zaterdag 21 januari 2023 van 14.30 -17.00 uur in het Yuverta gebouw, Oegstgeest. We beginnen met koffie of thee en stipt om 15.00 zal Harry van der Hagen een erg interessante lezing geven over Koning Konijn en de evaluatie van vee-begrazing in Meijendel. Harry is ecooloog, werkzaam bij Drinkwaterbedrijf Dunea en onlangs gepromoveerd op dit actuele onderwerp. Zie voor de inhoud van de lezing het stukje 'Zin of Onzin van grote grazers in de Duinen' verderop.

We kijken er naar uit jullie te mogen verwelkomen op deze eerste bijeenkomst van het jaar, om te genieten van de lezing, de voorzitter aan te horen en het glas te kunnen heffen op een gezond en mooi 2023.

*Wietse Roodenburg, voorzitter*

#### **Afdelingsactiviteiten en mededelingen**



### **Geslaagd coordinatorenoverleg**

Donderdagavond 21 november was het volle bak in de kantine van schoolgebouw Yuverta. Het jaarlijkse overleg van de coördinatoren van de werkgroepen met het bestuur trok ruim twintig actieve leden. Ant Brandenburg en Herman Breepoel hadden de avond gedegen voorbereid en gekozen voor een nieuwe frisse aanpak om te zien wat de coördinatoren nodig hebben om hun werk goed te kunnen doen. Hoe kunnen we beter én leuker samenwerken en tot vernieuwende activiteiten komen en hoe communiceren we in- en extern effectiever.

Daartoe had Ant vooraf de coördinatoren een enquête met vragen toegestuurd, waarvan ze de resultaten samenvattend besprak. Daarna hebben we in diverse rondes onze mening en ideeën op geeltjes, groentjes en zo meer gegeven over de bovengenoemde vragen. Het bestuur heeft de resultaten meegenomen en gaat ermee aan de slag.



Aan de orde kwamen praktische zaken als hoe kunnen we zichtbaarder zijn door kleding, petjes en vlaggen en waar zijn die te vinden. Maar ook hoe lopen de lijnen met betrekking tot de diverse communicatiemiddelen, wat doen we daarin goed, wat kan beter. Hoe betrekken we straks de nieuwe natuurgidsen bij de afdeling/werkgroepen. Op welke manier kunnen we jonge mensen bereiken en aan ons binden. En vooral kijk eens buiten je werkgroep en zoek elkaar op om te leren en ervaringen uit te wisselen. Het was een geanimeerde en zinvolle avond.

**In de nieuwsbrief van januari meer over het vervolg.**

*Hanneke Mesters*

Vind alle activiteiten van IVN Leidse Regio op



[www.ivn.nl/afdeling/leidse-regio](http://www.ivn.nl/afdeling/leidse-regio)

Nieuws uit de regio

Nieuwtjes en wetenswaardigheden over onze gebieden



### Zin of Onzin van grote grazers in de Duinen

Op woensdag 12 oktober verscheen in meerdere media het bericht dat de inzet van grote grazers in de duinen nauwelijks effect heeft op natuurherstel. Waar kwam dat bericht toch vandaan? De bron was het onderzoek van Harrie van der Hagen in Meijendel.



Hij promoveerde op 11 oktober tot Doctor aan de Universiteit van Wageningen met zijn proefschrift: *Rabbits Rule, Evaluating livestock grazing in coastal sand dunes of Meijndel, the Netherlands*. Meerdere IVNers en KNNV-ers werken met hem samen aan vegetatie inventarisaties in de duinen. Harrie geeft lezingen voor ons (zoals de nieuwjaarslezing op 21 januari a.s) en hij begeleidt onze IVN-afdeling bij het geven van een excursie in de duinen.

Harrie heeft onderzocht of de inzet van runderen en paarden in duingraslanden effectief is om successie naar struiken en bos tegen te gaan, en de biodiversiteit van die graslanden te verhogen. Zijn conclusie is dat begrazing door runderen geen verschil maakt, omdat deze grote grazers die successie niet tegenhouden. Dat komt doordat ze geen zaailingen van struiken en bomen lusten. Konijnen doen dat wel, vandaar de titel "Koning Konijn", maar die zijn er helaas te weinig vanwege konijnenziekten. Wel kunnen grote grazers de vergrassing helpen beperken. We zullen de komende tijd nog wel discussies krijgen over de zin en onzin van de inzet van runderen en paarden in het duinbeheer.

Rudi van Venetië



### **Natuur op de stoep: pudding en rozijnen**

Stadsnatuur staat steeds meer in de belangstelling. Afgelopen week nam de gemeente Leiden zelfs een motie aan om stoepplanten meer te ontzien. Hulde! Tussen straatstenen en stoeptegels groeit van alles, en verrassend genoeg is ook óp de stenen zelf leven mogelijk. Dit keer gaan we op zoek naar geleimossen. Geniet van hun wonderlijke namen en vormen, en wie weet staat er iets zeldzaams op uw stoep.

Op de foto: kalkrozijnenmos

Lees verder op:

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/>





### **Natuurimpuls vogelplas Starrevaart**

Vogelplas Starrevaart tussen Leidschendam en Voorschoten vormt een 46 hectare groot leefgebied voor vogelsoorten als smient, watersnip en baardmannetje. Staatsbosbeheer gaat het gebied in 2023 een opknappbeurt geven. Door het verbeteren van de kwaliteit van het moeras, het stimuleren van paai- en opgroeimogelijkheden voor vissen en waterbeestjes, wordt het een aantrekkelijke en veilige plaats voor moerasvogels als het baardmannetje en de karekiet. Ook water- en oeverplanten profiteren hiervan.

De bestaande rietkraag aan de noordoostzijde van de plas wordt verbreed en beschermd met een rijshouten beschoeiing. Om te voorkomen dat ganzen de jonge rietstengels opvreten, wordt een tijdelijke bescherming aangebracht. De slikplaat is in de loop van de jaren weggezakt waardoor hij niet meer geschikt is voor vogels om voedsel te zoeken en te rusten. De slikplaat wordt opgehoogd met materiaal uit de diepere delen van de plas. Goede slootprofielen en een stuw gaan zorgen voor een beter beheer van het waterpeil. Dat is niet alleen in het belang van vogelsoorten als wintertaling en smient, maar verkleint ook de kans op verlanding en verruiging van de rietvelden. De werkzaamheden vinden gefaseerd in 2023 plaats.

<https://www.staatsbosbeheer.nl/wat-we-doen/werk-in-uitvoering/leidschendammerhout-starrevaart>



**Fijne feestdagen en een groen en gezond 2023**

**Nieuwsbrief IVN Leidse regio. 2022/12**

Redactie: Hanneke Mesters, Wietse Roodenburg en Hans ter Mors. De nieuwsbrief komt maandelijks uit bij voldoende nieuws.

**Bijdragen kun je voor de 27e van elke maand sturen aan [oliehoek.mesters@kpnmail.nl](mailto:oliehoek.mesters@kpnmail.nl)**

*In de maanden januari, mei en oktober verschijnt tevens het gezamenlijke afdelingsblad 'Bladgroen' van IVN Leidse regio en KNNV Leiden e.o.*



Je bent ingeschreven met het e-mailadres [oliehoek.mesters@kpnmail.nl](mailto:oliehoek.mesters@kpnmail.nl)  
Direct [uitschrijven](#).



IVN Natuureductie  
De Groene Plantage Plantage Middenlaan 2c, 1018 DD Amsterdam

